

Жінки у сучасній українській політиці

Актуальність розв'язання гендерного питання і створення відповідної законодавчої бази в українській державі та зростання ролі жіноцтва у політикумі безпосередньо пов'язані з проблемою побудови демократичного громадянського суспільства та його гуманізації, а також трансформації соціальної політики держави, зокрема на шляху інтеграції до європейського співтовариства.

Методологічну основу дослідження склали: критичний аналіз спеціальної літератури з проблеми, ретроспективний метод, метод аналізу та синтезу, психологічний аналіз поданого матеріалу та його системний виклад.

За мету було поставлено здійснити спробу комплексного соціологічного аналізу і надання повного історично об'єктивного, наукового обґрунтування гендерним процесам в незалежній Україні.

Суспільне мислення є надзвичайно стереотипізованим, а подвійні стандарти є пануючою нормою в усьому світі та в Україні зокрема. Витоки цього явища в нашій державі сягають ще первісних часів, а безпосередні наслідки негативним чином впливають на становище жінок і на розвиток суспільства в цілому, в тому числі і в політичній сфері. Україна перебуває ще на початковому етапі формування гендерної демократії та політико-державної системи, задекларовані нею норми відірвані від реального стану речей. Гендерні стосунки у сфері розподілу влади й політичної діяльності в українському суспільстві мають ознаки горизонтальної та вертикальної асиметрії.

Наше законодавство можна віднести до одного з найбільш прогресивних в світу сфері забезпечення гендерного паритету – рівні можливості щодо участі в політичному житті країни як для жінок, так і для чоловіків забезпечено Конституцією України (ст.36); конвенцією ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, прийнятою у 1979 році та ратифікованою Україною ще у 1980 році; 8 вересня 2005 року Верховною Радою України був прийнятий Закон України “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків”, який набув чинності 1 січня 2006 року (закон створює механізм реалізації принципу гендерної рівності та спрямований на досягнення паритетного становища жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства шляхом правового забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків, ліквідації дискримінації за ознакою статі тощо).

Але однією з болючих проблем українського суспільства залишаються відірваність задекларованих прав від реального життя, неспроможність держави забезпечити їх. Особливо це стосується політичної сфери, у якій окрім низької ініціативи жінок спостерігається надзвичайно високий вплив стереотипів щодо неспроможності та неприйнятності жіночої участі в такій серйозній справі.

У теперішній час представництво жінок в органах законодавчої та виконавчої влади не відповідає статевій структурі населення України. Виходячи з того, що обмеження доступу до посад в органах влади відбувається переважно через зайнятість у сфері батьківства і домашнього господарства, держава має сприяти більш повному представництву жінок через компенсаторні механізми.

Відсутність чи незначне представництво жінок в органах, що приймають політичні рішення, є важливою проблемою навіть для сучасних ліберальних демократій, не кажучи вже про країни, що розвиваються чи трансформуються. Але демократичне суспільство не може сприймати ситуацію, коли половина населення частково або повністю відмежована від прийняття рішень, що впливають на все суспільство. Недостатнє представництво жінок в політичному житті країни гальмує вирішення багатьох соціально-економічних питань та підвищення статусу жінок у суспільстві. У даний час громадянська позиція активних жінок реалізується через їх активну участь у діяльності громадських організацій.